

ttb analytics คาดรายได้ภาคเกษตร 5 พืชหลัก ปี 2567 พลิกฟื้นและ 9 แสนล้านบาท ด้วยอานิสงส์ด้านราคา แม้ปริมาณผลผลิตจะลดลงจากภัยแล้ง และใช้เกษตรอัจฉริยะเพิ่มศักยภาพในการเติบโต

ศูนย์วิเคราะห์เศรษฐกิจ ทีทีบี หรือ ttb analytics คาดปี 2567 รายได้เกษตรพลิกฟื้นและ 9 แสนล้านบาท จาก 5 พืชเศรษฐกิจ (ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย ปาล์มน้ำมัน และยางพารา) ขยายตัวจากปีก่อน 8-10% อานิสงส์จากราคายางพาราและอ้อยที่ขยายตัวสูง แม้ว่าผลผลิตในภาพรวมจะลดลงจากปัญหาภัยแล้งด้วยปริมาณน้ำฝนที่น้อยในครึ่งแรกของปี ตลอดทั้งโรคระบาดในพืช พร้อมแนะนำให้ภาคเกษตรไทยเร่งยกระดับศักยภาพการผลิตผ่านการใช้เทคโนโลยีการเกษตรเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันตลาดโลก

ภาคเกษตรนับว่าเป็นภาคที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากครัวเรือนในภาคเกษตรไทยมีสัดส่วน 1 ใน 3 ของครัวเรือนทั้งหมด อย่างไรก็ตาม ภาคเกษตรกลับเผชิญความไม่แน่นอนในด้านรายได้ ด้วยปัจจัยภายนอกที่ควบคุมไม่ได้ เช่น สภาพอากาศ ภัยพิบัติทางธรรมชาติและศัตรูพืช ตลอดจนการแข่งขันในตลาดโลกที่มีแนวโน้มสูงขึ้น ซึ่งในปี 2566 ที่ผ่านมา ภาคเกษตรไทยต้องเผชิญกับปัญหาภัยแล้งต่อเนื่อง รวมไปถึงโรคระบาดในพืช ส่งผลให้ผลผลิตภาคเกษตรของไทยลดลง โดยเฉพาะในพืชเศรษฐกิจ ขณะเดียวกัน ในปี 2567 ไทยก็ต้องเผชิญกับความผันผวนของสภาพอากาศอีกครั้งจากการเปลี่ยนผ่านเอลนีโญเข้าสู่ลานีญา

ttb analytics จึงถอดบทเรียนด้านผลกระทบของการเปลี่ยนผ่านเอลนีโญและลานีญา ในช่วง ปี 2553, 2559 และ 2562 สู่การคาดการณ์ผลผลิตการเกษตรของไทยในปี 2567 ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย ปาล์มน้ำมัน และยางพารา รวมถึงประเมินรายได้ภาคเกษตร ซึ่งพบว่าในปี 2567 รายได้ภาคเกษตรใน 5 พืชหลักสำคัญจะมีมูลค่าอยู่ที่ 9.03-9.23 แสนล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 8%-10% ด้วยแรงหนุนหลังการพลิกฟื้นของราคายางพาราและอ้อยเป็นหลัก ส่งผลให้รายได้เติบโตอย่างมีนัยสำคัญ ขณะที่ผลผลิตการเกษตรยังคงหดตัวต่อเนื่องจากภัยแล้งตั้งแต่ปี 2566 จนถึงต้นปีนี้ แม้ว่าการเข้าสู่ลานีญาในช่วงปลายปีจะช่วยดันปริมาณน้ำฝนเพิ่มขึ้น แต่ไม่ทันต่อฤดูกาลเพาะปลูกในช่วงต้นปี โดยผลกระทบด้านรายได้แต่ละพืชเศรษฐกิจมีความแตกต่างกัน ttb analytics จึงแบ่งกลุ่มรายได้เกษตรดังนี้

1. กลุ่มสินค้าเกษตรที่รายได้เพิ่มขึ้นจากระดับราคาที่เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับผลผลิตที่ลดลง ได้แก่ ยางพาราและอ้อย แม้ผลผลิตลดลงเนื่องจากปริมาณน้ำฝนที่ไม่เพียงพอ จากผลของภัยแล้งในปีก่อนส่งผลต่อผลผลิตที่ออกในปีปัจจุบัน ประกอบกับการระบาดของโรคใบร่วง ทำให้ผลผลิตยางพารามีแนวโน้มลดลงจาก 4.71 ล้านตันเหลือ 4.67 ล้านตัน ลดลงจากปีก่อน 0.85% เช่นเดียวกับอ้อยที่คาดว่าผลผลิตลดลงเหลือ 82 ล้านตัน จาก 89 ล้านตันลดลงจากปีก่อน 6-7% แต่ด้วยแรงหนุนจากระดับราคายางพาราและอ้อยที่เพิ่มขึ้น 38% และ 24% ตามลำดับ จึงช่วยชดเชยผลผลิตที่ลดลง ส่งผลให้รายได้ของเกษตรกรปลูกยางพาราเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 37% เช่นเดียวกับอ้อยที่คาดว่ารายได้จะเพิ่มขึ้น 15-17%

2. กลุ่มสินค้าเกษตรที่รายได้ทรงตัวจากระดับราคาที่เพิ่มขึ้น ช่วยชดเชยผลผลิตที่ลดลงได้บางส่วน ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน จากผลกระทบสภาพอากาศร้อนและปริมาณน้ำไม่เพียงพอส่งผลให้ปาล์มน้ำมันมีการออกทะลายและน้ำหนักของทะลายปาล์มน้ำมันลดลง โดยคาดว่าการผลิตปาล์มน้ำมันจะหดตัวจาก 18.2 ล้านตัน เหลือ 18.1 ล้านตัน ลดลงจากปีก่อน 0.8% อย่างไรก็ตาม แรงหนุนจากระดับราคาที่ยังอยู่ในระดับสูงจากราคาที่ขยายตัวถึง 4% จากปีก่อนจะช่วยทดแทนรายได้ผลผลิตที่หายไป หนุนให้รายได้ของเกษตรกรปาล์มน้ำมันเพิ่มขึ้นจากปีก่อนเล็กน้อยอยู่ที่ 3 %

3. กลุ่มสินค้าเกษตรที่รายได้ลดลงจากระดับราคาที่ปรับเพิ่มขึ้นน้อยกว่าผลผลิตที่หดตัวสูง ได้แก่ ข้าว และ มันสำปะหลัง เนื่องจากฤดูกาลเพาะปลูกอยู่ในช่วงภัยแล้ง และพื้นที่เพาะปลูกส่วนใหญ่เผชิญกับความเสียหายจากปริมาณน้ำที่ไม่เพียงพอ โดยคาดว่าผลผลิตข้าวในปี 2567 อยู่ที่ 30-31 ล้านตัน ลดลงจากปีก่อน 5-9% เช่นเดียวกับมันสำปะหลังที่ต้องเผชิญกับปัญหาโรคใบด่าง ส่งผลให้ผลผลิตหดตัว 12-17% เหลือ 22-23.5 ล้านตัน จาก 26 ล้านตัน ขณะที่ราคาข้าวและมันสำปะหลังปรับเพิ่มขึ้นเพียง 3% และ 2% จากปีก่อน ทำให้ระดับราคาไม่เพียงพอชดเชยผลผลิตที่หดตัวสูง ทำให้รายได้จากมันสำปะหลัง คาดว่าจะลดลงจากปีก่อนถึง 11-16% เช่นเดียวกับรายได้จากข้าวที่คาดว่าหดตัว 2-6%

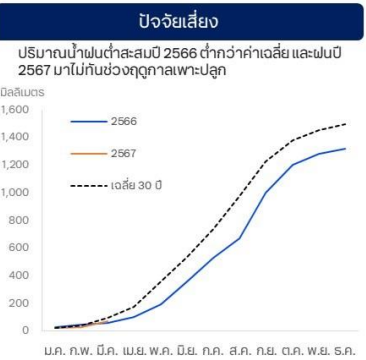
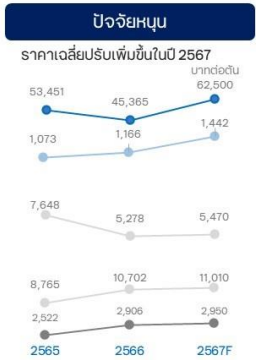
โดยสรุป ปี 2567 นี้ แม้ว่ารายได้ภาคเกษตรจะขยายตัวแตะ 9 แสนล้านบาทบนทิศทางแนวโน้มราคาที่ขยายตัว ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรรายได้จากผลผลิตที่หายไป อย่างไรก็ตาม ปัจจัยด้านราคาเป็นปัจจัยภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้เนื่องจากเป็นไปตามกลไกตลาด แต่สิ่งที่ไทยสามารถควบคุมได้และควรเร่งทำคือการยกระดับและเพิ่มศักยภาพการผลิตผ่านการใช้เทคโนโลยีควบคุมการผลิตและคุณภาพ โดยเฉพาะในพืชที่ได้รับผลกระทบสูง เช่น ข้าวและมันสำปะหลัง เนื่องจากที่ผ่านมาผลผลิตต่อไร่ของพืชเกษตรไทยเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเดียวกันอย่างอินเดียและเวียดนาม ถือว่าไทยมีระดับที่ต่ำกว่าประเทศคู่แข่ง อาทิ ผลผลิตข้าวไทยอยู่ที่ 478 กิโลกรัมต่อไร่ ขณะที่เวียดนามและอินเดียอยู่ที่ 963 และ 677 กิโลกรัมต่อไร่ เช่นเดียวกับมันสำปะหลังที่ไทยมีผลผลิต 3.4 ตันต่อไร่ ขณะที่อินเดียและเวียดนามมีผลผลิตต่อไร่อยู่ที่ 3.2 ตันและ 5.8 ตันต่อไร่ หมายความว่าด้วยพื้นที่เพาะปลูกเท่ากัน เกษตรกรไทยกลับสร้างรายได้ที่น้อยกว่า สะท้อนถึงข้อจำกัดของภาคเกษตรไทยในด้านการบริหารจัดการ ทั้งต้นทุนการผลิตต่อขนาดพื้นที่ที่สูงกว่า ในขณะที่ราคาขายไม่แตกต่างจากประเทศคู่แข่ง แน่ใจว่าในอนาคตการแข่งขันภาคเกษตรจะยิ่งทวีความรุนแรงขึ้น การใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยเพิ่มศักยภาพการผลิต (Smart Agriculture) ผ่านการควบคุมตั้งแต่การผลิต ต้นทุนและการดูแลรักษา ถือเป็นอีกหนึ่งทางออกที่ช่วยให้ไทยยกระดับศักยภาพการผลิตได้

นอกจากนี้ยังจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร ไม่ว่าจะเป็นการบริหารจัดสรรน้ำให้เพียงพอต่อการเพาะปลูก การส่งเสริมการปลูกพืชเกษตรให้เหมาะสมกับพื้นที่ การส่งเสริมเมล็ดพันธุ์ที่ดีให้แก่เกษตรกร ตลอดจนการพัฒนากระบวนการเพาะปลูกเพื่อช่วยลดต้นทุนในระยะยาว เพื่อให้ภาคเกษตรไทยมีศักยภาพในการแข่งขันเท่าเทียมประเทศอื่นได้ ซึ่งหากโครงสร้างภาคเกษตรมีความแข็งแกร่งตั้งแต่ภายใน ย่อมลดผลกระทบที่มาจากภายนอกได้ เป็นปัจจัยหนุนให้รายได้ภาคเกษตรไทยยังมีศักยภาพในเติบโตได้อย่างยั่งยืน

ttb analytics คาดรายได้ภาคเกษตร 5 พืชหลัก ปี 2567 พลิกฟื้นแตะ 9 แสนล้านบาท ด้วยอานิสงส์ด้านราคา แม้ปริมาณผลผลิตจะลดลงจากภัยแล้ง และใช้เกษตรกรอัจฉริยะเพิ่มศักยภาพในการเติบโต

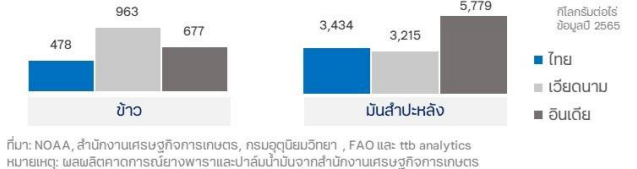
คาดการณ์รายได้ภาคเกษตร 5 พืชหลักปี 2567

ข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับภาคเกษตร

- ✓ มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยียกระดับศักยภาพการผลิต ใช้เทคโนโลยีการผลิต (Smart Agriculture) เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูก เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้ใกล้เคียงกับคู่แข่งในภูมิภาค
- ✓ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร ภาครัฐควรเร่งพัฒนาโครงสร้างการเกษตร เช่น บริหารจัดสรรน้ำ จัดสรรเมล็ดพันธุ์ที่ดี และพัฒนากระบวนการเพาะปลูกเพื่อลดต้นทุนในระยะยาว ฯลฯ

เปรียบเทียบผลผลิตต่อไร่

This document is issued by ttb analytics, a division of TMBThanachart Bank PCL. All analyses are based on information available to the public. Although the information contained herein is believed to be gathered from reliable sources, TMBThanachart makes no guarantee to its accuracy and completeness. TMBThanachart may have issued, and may in the future issue, other reports that are inconsistent with, and reach different conclusions from, the information presented in this report. Opinions or predictions expressed herein reflect the authors' views, not that of TMBThanachart, as of date of the analysis and are subject to change without notice. TMBThanachart shall not be responsible for the use of contents and its implication.